

KARTA PRZEDMIOTU OFEROWANEGO W SZKOLE DOKTORSKIEJ

Kod przedmiotu	4606-PS-000000N-0290	Nazwa przedmiotu	w j. polskim	Etyczne i prawne dylematy współczesności		
			w j. angielskim	Ethical and legal dilemmas of contemporary times		
Rodzaj zajęć	specjalnościowe					
Kierownik przedmiotu	dr hab. Piotr Radziejewicz, prof. uczelni		Prowadzący zajęcia	dr hab. Piotr Radziejewicz, prof. uczelni		
Jednostka realizująca	Wydział Administracji i Nauk Społecznych	Dyscyplina/y naukowa/e	Nauki prawne			
Poziom kształcenia	kształcenie doktorantów	Semestr studiów	letni			
Język zajęć	polski					
Forma zaliczenia	zaliczenie	Sumaryczna liczba godzin w semestrze	26	Sumaryczna liczba ECTS	2	
Minimalna liczba uczestników	12	Maksymalna liczba uczestników	50	Dostępność dla studentów I lub II stopnia	Nie	
Typ zajęć		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia projektowe	Laboratorium	Seminarium
Liczba godzin zajęć	tygodniowo	2	—	—	—	—
	łącznie w semestrze	26	—	—	—	—

1. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

2. Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy ze słynnymi kontrowersyjnymi sprawami i sporami sądowymi, które miały doniosłe znaczenie dla życia społecznego lub doprowadziły do precedensowych przełomów (tzw. landmark cases). Sprawy te dotyczą najważniejszych zagadnień należących do ponadczasowych problemów ludzkości. Podczas zajęć zostanie poruszona m.in. problematyka dotycząca pojęcia sprawiedliwości, relacji prawa i moralności, nieposłuszeństwa obywatelskiego, paternalizmu państwa, wolności i praw człowieka, wpływu nowych technologii na standardy państwa prawa. Podjęte zostaną także dodatkowe tematy, wybrane po konsultacjach z doktorantami.

3. Treści programowe (dla każdego typu zajęć oddzielnie)

Wykład

1. Ustawowe bezprawie i ponadustawowe prawo. O relacji prawa i moralności na przykładzie procesów strzelców przy Murze Berlińskim. Formuła Radbrucha.
2. Czy musimy przestrzegać niesprawiedliwego prawa? Obywatelskie nieposłuszeństwo i prawo do oporu w państwie demokratycznym. Sprawy dotyczące obrad posłów w "sali kolumnowej" i blokowania przez obywateli budynku Sejmu.
3. Wolność słowa i tolerancja. Czy politycy muszą mieć grubą skórę? Na przykładzie sprawy Abrams przeciwko USA i wybranych spraw polskich.
4. Prawo a religia. Na przykładzie sprawy dotyczącej zakazu uboju rytualnego zwierząt.
5. O sprzeciwie sumienia na przykładzie sprawy drukarza z Łodzi.
6. Wolność człowieka. Na przykładzie sprawy dotyczącej obowiązku zapinania pasów bezpieczeństwa w samochodzie.
7. Algorytm za kierownicą. Czy autonomiczne roboty mogą ponieść karę?
8. Sztuczna inteligencja a demokracja. Sprawa Cambridge Analytica.
9. Paternalizm państwa i moralność publiczna: debata sędziego Patricka Devlina z profesorem Herbertem Hartem o celowości penalizowania stosunków homoseksualnych. Sprawy Oscara Wilde'a i Alana Turinga.

10. Tortury dla naszego wspólnego dobra. Czy konieczność państwowa uzasadnia ograniczenia praw człowieka?
Na przykładzie tzw. polskich spraw dotyczących tajnych więzień CIA i torturowania przetrzymywanych w nich więźniów.
11. Dodatkowe tematy wybrane po konsultacji z doktorantami.

Laboratorium

4. Efekty uczenia się

Rodzaj efektu	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się w SZD	Sposób weryfikacji efektów uczenia*
Wiedza			
W01	Doktorant zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji dotyczące funkcjonowania nowoczesnego społeczeństwa.	SD_W1	test
W02	Doktorant nabywa wiedzę na temat etycznych podstaw prawa oraz zagadnień rządów prawa, demokracji, konstytucjonalizmu, społeczeństwa obywatelskiego i praw człowieka.	SD_W1	test
Umiejętności			
U01	Doktorant potrafi rozpoznać wpływ decyzji prawno-politycznych władzy publicznej na funkcjonowanie jednostki w społeczeństwie i jej codzienne życiowe sprawy.	SD_U5	test
U02	Doktorant potrafi inicjować debatę i uczestniczyć w dyskursie naukowym dotyczącym systemów politycznych oraz głównych problemów konstytucji i praworządności.	SD_U5	test
Kompetencje społeczne			
K01	Doktorant jest przygotowany do skorzystania z narzędzi i procedur, które każdemu gwarantuje system demokratyczny. Zajęcia dostarczają także praktycznej wiedzy o funkcjonowaniu instytucji państwowych i zasadach rządów prawa. Doktorant nabywa kompetencje świadomego swoich praw i obowiązków obywatela, który niezależnie od wykonywanej profesji powinien rozumieć i czuć odpowiedzialność za świat, w którym realizuje swoje cele zawodowe i planuje przyszłość.	SD_K3	test

* dozwolone sposoby weryfikacji efektów uczenia się: egzamin; egzamin ustny; kolokwium pisemne; kolokwium ustne; ocena projektu; ocena sprawozdania; ocena raportu; ocena prezentacji; ocena aktywności w trakcie zajęć; prace domowe; test

5. Kryteria oceny

Pisemny sprawdzian w postaci testu z pytaniami jednokrotnego wyboru. Podstawą testu będzie wybrany przez prowadzącego materiał, który wcześniej został omówiony podczas zajęć. Test będzie składał się z 10 pytań. Za każdą poprawną odpowiedź na pytanie można zdobyć 1 pkt. Aby zaliczyć test, należy uzyskać co najmniej 6 pkt. Sprawdzian zostanie przeprowadzony na ostatnich zajęciach w semestrze i będzie trwał 20 minut. Dla osób, które otrzymały ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, zostanie wyznaczony termin poprawkowy.

6. Literatura

Literatura podstawowa:

1. T. Pietrzykowski, Etyczne problemy prawa, Warszawa 2011
2. J. Zajadło, K. Zajdler (red.), Fascynujące ścieżki filozofii prawa, wyd. 2, Warszawa 2021
3. Materiały przekazane przez wykładowcę

Literatura uzupełniająca:

1. J. Oniszczyk, Filozofia i teoria prawa, Warszawa 2012
2. S. Frankowski, R. Goldman, E. Łętowska, Sąd Najwyższy USA. Prawa i wolności obywatelskie, OSCE
3. J. Zajadło, Formuła Radbrucha. Filozofia prawa na granicy pozytywizmu prawniczego i prawa natury, Gdańsk 2001
4. A.C. Hutchinson, Is Eating People Wrong?: Great Legal Cases and How they Shaped the World, Cambridge 2011
5. E.E. Pollock, The Supreme Court and American Democracy. Case Studies in Judicial Review and Public Policy, London 2009

7. Nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się**

Lp.	Opis	Liczba godzin
1	godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim wynikające z planu	30
2	Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim w ramach konsultacji, egzaminów, sprawdzianów itp.	10
3	Godziny pracy samodzielnej studenta w ramach przygotowania do zajęć oraz opracowania sprawozdań, projektów, prezentacji, raportów, prac domowych	5
4	godziny pracy samodzielnej studenta w ramach przygotowania do egzaminu, sprawdzianu, zaliczenia	15
Sumaryczny nakład pracy studenta		60
Liczba punktów ECTS		2

** 1 ECTS pracy = 25-30 godzin nakładu pracy studenta (np. 2 ECTS = 60 godzin; 4 ECTS = 110 godzin)

8. Informacje dodatkowe

Liczba punktów ECTS na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	2
Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	0